

V Bruseli 18. júla 2025
(OR. en)

11813/25

ENER 381
ENV 726
MARE 30
COMAR 35
PROCIV 104

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 409 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE Výročná správa Európskej komisie o bezpečnosti operácií v oblasti prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori za rok 2023

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 409 final.

Príloha: COM(2025) 409 final

V Bruseli 18. 7. 2025
COM(2025) 409 final

SPRÁVA KOMISIE

**Výročná správa Európskej komisie o bezpečnosti operácií v oblasti prieskumu ložísk
a ťažby ropy a zemného plynu na mori za rok 2023**

SPRÁVA KOMISIE

Výročná správa Európskej komisie o bezpečnosti operácií v oblasti prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori za rok 2023

Obsah

1.	ÚVOD	2
2.	PRÁVNY ZÁKLAD	3
3.	METODIKA A PRIJATÉ INFORMÁCIE.....	3
4.	ODVETVIE PRIESKUMU LOŽÍSK A ŤAŽBY ROPY A ZEMNÉHO PLYNU NA MORI V EÚ	4
4.1.	Zariadenia a ťažba	4
4.2.	Inšpekcie na mori, vyšetrovania, presadzovacie opatrenia a regulačný rámec	6
5.	INCIDENTY A ÚROVEŇ BEZPEČNOSTI	7
6.	ZÁVERY	8

1. ÚVOD

Od roku 2016 Európska komisia uverejňuje výročnú správu o bezpečnosti operácií EÚ v oblasti prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori.

Právnym základom tejto správy je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/30/EÚ¹ z 12. júna 2013 o bezpečnosti vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori, a o zmene smernice 2004/35/ES (ďalej len „smernica o bezpečnosti na mori“). Jej cieľom je dosiahnuť vysokú úroveň bezpečnosti operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori v prospech:

- i) pracovníkov;
- ii) životného prostredia;
- iii) plošín a vybavenia na mori;
- iv) hospodárskych činností, ako je rybolov a cestovný ruch.

Smernica vykonávaná členskými štátmi pomáha:

- i) predchádzať závažným nehodám a incidentom;
- ii) znížiť počet incidentov;
- iii) zabezpečiť účinnú reakciu v prípade nehôd a incidentov, aby sa zmiernila závažnosť ich dôsledkov.

Rovnako ako v predchádzajúcich správach sa v tejto výročnej správe:

- i) poskytujú údaje o počte a druhu zariadení v EÚ;
- ii) uvádzajú informácie o bezpečnostných incidentoch v týchto zariadeniach;
- iii) posudzuje úroveň bezpečnosti operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori.

Správa sa teraz vzťahuje na obdobie ôsmich rokov a slúži ako záznam o úrovni bezpečnosti činností prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori v členských štátoch.

Táto správa je založená na výročných správach a údajoch predložených členskými štátmi podľa požiadaviek smernice o bezpečnosti na mori.

V Stredozemnom mori sa nachádza 164 zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu na mori, v Severnom mori a Atlantickom oceáne 136, v Čiernom mori 9 a v Baltskom mori 4. Príslušné orgány členských štátov vykonali v roku 2023 v rámci svojej jurisdikcie inšpekcie bezpečnosti 388 zariadení na mori. Krajiny nenahlásili žiadne závažné nehody.

Počet incidentov sa zvýšil z 37 v roku 2022 na 44 v roku 2023.

¹ Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 66.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD

Komisia musí v súlade s článkom 25 smernice o bezpečnosti na mori uverejňovať výročnú správu o vplyve operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori na bezpečnosť a ochranu životného prostredia. Táto správa je založená na jednotlivých výročných správach, ktoré musia členské štáty predložiť Komisii. V bode 3 prílohy IX k smernici sa stanovujú minimálne informácie, ktoré musia výročné správy obsahovať:

- i) počet, vek a umiestnenie zariadení;
- ii) počet a druh vykonaných inšpekcií a vyšetrovaní, ako aj akýchkoľvek presadzovacích opatrení alebo rozsudkov;
- iii) incidenty, ktoré sa vyskytli;
- iv) akékoľvek podstatné zmeny regulačného rámca pre činnosti na mori;
- v) výkonnosť operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori.

Lehota, do ktorej musia členské štáty zverejniť a predložiť požadované informácie, je 1. júna roku nasledujúceho po vykazovanom období (napr. za rok 2023 je lehota 1. júna 2024).

Členské štáty musia predložiť informácie s použitím vzorov uvedených vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 1112/2014 z 13. októbra 2014². Uvedené vzory umožňujú:

- i) prevádzkovateľom a vlastníkom zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu na mori poskytovať informácie o ukazovateľoch závažných nebezpečenstiev;
- ii) členským štátom uverejňovať informácie o ukazovateľoch závažných nebezpečenstiev.

Konkrétne informácie o vykonávacom nariadení sa poskytujú v usmerňovacom dokumente³, v ktorom sa vysvetľuje, ako používať vzory na nahlasovanie údajov.

3. METODIKA A PRIJATÉ INFORMÁCIE

Členské štáty musia s použitím vzorov predložiť jasne vymedzené informácie o bezpečnostných incidentoch v odvetví prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori. Údaje musia obsahovať informácie o zariadeniach na ťažbu ropy a zemného plynu na mori v EÚ ako počet, druh, umiestnenie a vek. V správach od členských štátov sa musia uvádzať informácie aj o počte: i) vykonaných inšpekcií na mori, vyšetrovaní a presadzovacích opatrení; ii) incidentov podľa kategórií a iii) zranení.

Komisia použila na účely tejto výročnej správy informácie, ktoré poskytlo Bulharsko, Cyprus, Dánsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Lotyšsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko. Ostatné členské štáty nepôsobili v odvetví prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori alebo nepredložili informácie. Všetky členské štáty

² Ú. v. EÚ L 302, 22.10.2014, s. 2.

³ Usmerňovací dokument o vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 1112/2014 z 13. októbra 2014.

vykonávajúce operácie prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori vyhlásili, že poskytnú všetky požadované informácie o všetkých zariadeniach.

4. ODVETVIE PRIESKUMU LOŽÍSK A ŤAŽBY ROPY A ZEMNÉHO PLYNU NA MORI V EÚ

4.1. Zariadenia a ťažba

Členské štáty nahlásili 313 zariadení nachádzajúcich sa vo vodách EÚ v roku 2023 (pozri tabuľku 1):

- Väčšina zariadení na mori⁴ sa nachádza v Stredozemnom mori. Taliansko je najaktívnejším členským štátom (45 % všetkých zariadení vo vodách EÚ), po ňom nasleduje Chorvátsko.
- V Severnom mori a Atlantickom oceáne sa väčšina zariadení (približne 37 % všetkých zariadení vo vodách EÚ) nachádzala v holandskej časti Severného mora (známej ako výhradná hospodárska zóna Holandska).
- V Čiernom mori má fungujúce odvetvie prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori Rumunsko. Bulharsko pokračovalo v prieskume ložísk uhl'ovodíkov na mori, ale malo len jedno zariadenie, a preto ťaží len malé množstvá ropy a zemného plynu.
- V Baltskom mori má zariadenia na mori iba Poľsko.

Tabuľka 1: Zariadenia k 1. januáru 2023: druh zariadenia podľa oblasti a členského štátu

Oblasť	Krajina	Druh zariadenia (*)					Zmena v porovnaní s rokom 2022
		FMI	NUI	FNP	FPI	Spolu (oblasť/krajina)	
Baltské more		3	1	0	0	4	--
	Poľsko	3	1	0	0	4	--
Čierne more		5	4	0	0	9	+1
	Bulharsko	0	1	0	0	1	--
	Rumunsko	5	3	0	0	8	+1
Stredozemné more		15	147	0	2	164	0
	Chorvátsko	2	17	0	0	19	--
	Grécko	1	1	0	0	2	--
	Taliansko	11	127	0	2	140	--
	Španielsko	1	2	0	0	3	0
Severné more a Atlantický oceán		39	92	5	0	136	+1
	Dánsko	7	11	1	0	19	--
	Nemecko	1	1	0	0	2	--
	Írsko	0	0	0	0	0	-2
	Holandsko	31	80	4	0	115	+3
Spolu (druh zariadenia)		62	244	5	2	313	+2

⁴ Pohyblivé vrtné jednotky na vŕtanie na mori nie sú súčasťou údajov v oddiele 4.1.

(*) FMI: pevné zariadenie s posádkou; FNP: pevné neťažobné zariadenie; FPI: plávajúce ťažobné zariadenie; NUI: zariadenie zvyčajne bez posádky.

Viac ako polovica zariadení na mori bola uvedená do prevádzky v rokoch 1980 až 2000. V roku 2023 boli do prevádzky uvedené dve nové pevné zariadenia. Od roku 2010 výstavba nových ťažobných zariadení v oblasti Severného mora a Atlantického oceánu značne poklesla.

Približne 74 % domácej ropy a zemného plynu v EÚ [15 518 kiloton ropného ekvivalentu (ďalej len „ktoe“) sa ťaží v Severnom mori a Atlantickom oceáne (pozri tabuľku 2)]. Najväčšími prispievateľmi v Severnom mori a Atlantickom oceáne sú Holandsko a Dánsko. V Stredozemnom mori má najväčší podiel na ťažbe Taliansko a Chorvátsko. Španielsko a Grécko neťažili. V Čiernom mori vo významnej miere ťaží iba Rumunsko.

Tabuľka 2: Ťažba ropy a zemného plynu v EÚ v kilotonách ropného ekvivalentu (ktoe) v roku 2023

Oblasť	Krajina	ktoe	% z celkového objemu EÚ	zmena v % v porovnaní s rokom 2022
Baltské more		284	1,8 %	+ 4,7 %
	Poľsko	284	1,8 %	+ 4,7 %
Čierne more		1786	11,5 %	+93,7 %
	Bulharsko	7	0,0 %	-50,3 %
	Rumunsko	1778	11,5 %	+96,1 %
Stredozemné more		1897	12,2 %	-8,3 %
	Chorvátsko	193	1,2 %	-2,3 %
	Grécko	60	0,4 %	--
	Taliansko	1645	10,6 %	-12,1 %
	Španielsko	0	0,0 %	--
Severné more a Atlantický oceán		11552	74,4 %	-11,2 %
	Dánsko	4700	30,3 %	+6,0 %
	Nemecko	706	4,5 %	-6,5 %
	Holandsko	6146	39,6 %	-21,3 %
Spolu		15 518	100 %	-4,6 %

Ťažba sa zvýšila v Rumunsku (+ 96 %) s kladnými hodnotami aj v Dánsku (+ 6 %) a Poľsku (+ 4,7 %), ale klesla vo všetkých ostatných členských štátoch, najmä v Holandsku (pokračujúc v trende od roku 2022) a Bulharsku. Grécko obnovilo ťažbu zastavenú v roku 2022. Španielsko neťažilo vôbec. V porovnaní s ťažbou v členských štátoch v roku 2021 došlo v EÚ v roku 2023 k celkovému poklesu ťažby o 4,6 % (cca 746 ktoe).

Z celkovej ťažby v EÚ meranej v kilotonách ropného ekvivalentu (ktoe) predstavoval zemný plyn 67 % a ropa 33 %. Najvýznamnejší podiel na ťažbe ropy malo Dánsko (3 410 ktoe), po ktorom

nasledovalo Nemecko (698 ktøe), Taliansko (380 ktøe), Poľsko (260 ktøe), Holandsko (265 ktøe) a Grécko (50 ktøe).

4.2. Inšpekcie na mori, vyšetrovania, presadzovacie opatrenia a regulačný rámec

Príslušné orgány v členských štátoch v roku 2023 vykonávali pravidelné inšpekcie zariadení na mori nachádzajúcich sa v ich jurisdikcii (pozri tabuľku 3) čím viac zariadení krajina mala, tým viac inšpekcií zvyčajne vykonávala.

V porovnaní s rokom 2022 sa celkový počet inšpekcií v EÚ znížil (z 524 na 435). Zatiaľ čo v niektorých jurisdikciách (napr. v Rumunsku) sa počet inšpekcií zvýšil, vo väčšine jurisdikcií sa tento počet znížil.

V Holandsku sa počet inšpekcií v porovnaní s rokom 2022 znížil o 30. Holandsko zároveň počas vykazovaného obdobia vyradilo z prevádzky tridsaťdva zariadení.

Tabuľka 3: Inšpekcie na mori podľa oblasti a členského štátu v roku 2023

Oblasť	Krajina	Inšpekcie	Počet pracovných dní strávených na zariadení (cesta sa nepočíta)	Počet kontrolovaných zariadení
Baltské more		1	1	1
	Poľsko	1	1	1
Čierne more		30	203	9
	Bulharsko	0	0	0
	Rumunsko	30	203	9
Stredozemné more		269	295	249
	Chorvátsko	28	36	8
	Cyprus	2	6	2
	Grécko	1	12	1
	Taliansko	238	241	238
	Španielsko	0	0	0
Severné more a Atlantický oceán		135	219	129
	Dánsko	20	123	16
	Nemecko	3	6	1
	Írsko	0	0	0
	Holandsko	112	90	112
Spolu		435	718	388 ⁵

⁵ V zariadení by sa mohla vykonať viac ako jedna inšpekcia za vykazovaný rok; preto sa „počet inšpekcií“ (435) líši od „celkového počtu zariadení“ (388) z dôvodu počtu zariadení vyradených z prevádzky počas roka a počtu zariadení, ktoré sa uvedú do prevádzky počas roka.

Článkom 18 smernice o bezpečnosti na mori sa príslušným vnútroštátnym orgánom udeľujú práva a právomoci týkajúce sa operácií a zariadení v ich jurisdikcii. Tieto právomoci zahŕňajú právo zakázať operácie a požadovať prijatie opatrení na zabezpečenie dodržiavania zásad riadenia rizík a zaistenie bezpečnosti operácií.

V roku 2023 sa neuskutočnilo žiadne vyšetrowanie závažných nehôd (keďže neboli nahlásené žiadne závažné nehody).

V roku 2023 neboli prijaté žiadne presadzovacie opatrenia.

5. INCIDENTY A ÚROVEŇ BEZPEČNOSTI

Prevádzkovatelia a vlastníci zariadení a vnútroštátne orgány majú povinnosť nahlásiť nehodu alebo situáciu vážneho nebezpečenstva (ďalej len „udalosť“). Jednu udalosť však možno zaradiť do jednej alebo viacerých kategórií incidentov. Napríklad v prípade tej istej udalosti sa musia oznámiť dve kategórie incidentov, ak došlo a) k neúmyselnému úniku zemného plynu, čo b) si vyžiadalo evakuáciu personálu.

Členské štáty nahlásili v roku 2023 44 udalostí⁶ v porovnaní s 37 udalosťami v roku 2022:

- Dánsko – 12 udalostí, ale bez závažnej nehody (rovnako v roku 2022)⁷.
- Chorvátsko – 8 udalostí, ale bez závažnej nehody (v porovnaní s 2 udalosťami v roku 2022)⁸.
- Holandsko – 24 udalostí, ale bez závažnej nehody⁹ (11 udalostí v roku 2022)¹⁰.

Spomedzi incidentov, ku ktorým došlo v roku 2023, 86,36 % patrí do kategórie neúmyselného úniku zemného plynu a/alebo ropy, 6,82 % patrí do kategórie zlyhania kritických bezpečnostných a environmentálnych prvkov a 6,82 % patrí do kategórie straty kontroly nad vrtom. Žiaden z týchto incidentov nevedol k stratám na životoch. Takisto neboli hlásené žiadne zrážky plavidiel ani nehody vrtuľníkov.

Tabuľka 4: Incidenty podľa kategórie (stanovené v prílohe IX k smernici o bezpečnosti na mori) v roku 2023

Kategória	Spolu	Podiel z celkového počtu v rámci kategórie	Podiel z celkového počtu incidentov
a) Neúmyselné úniky – spolu	38	100 %	86,36 %

⁶ Na určité udalosti (napr. udalosti nesúvisiace s operáciami) sa nahlasovacia povinnosť nevzťahuje.

⁷ V prípade Dánska pozostávalo všetkých 12 incidentov z neúmyselného úniku.

⁸ V prípade Chorvátska bolo 5 z 8 udalostí spôsobených neúmyselným únikom a tri zlyhaním kritických bezpečnostných a environmentálnych prvkov.

⁹ Medzi závažné nehody patria incidenty, ktoré by mohli spôsobiť úmrtia alebo vážne zranenia (aj keď k žiadnym nedošlo).

¹⁰ V prípade Holandska išlo o tri straty kontroly nad vrtom a 21 neúmyselných únikov.

Požiare spôsobené vznietením ropy/zemného plynu	0	0 %	0,00 %
Výbuchy spôsobené vznietením ropy/zemného plynu	0	0 %	0,00 %
Nevznietený zemný plyn	14	37 %	31,82 %
Nevznietená ropa	7	18 %	15,91 %
Nebezpečné látky	17	45 %	38,64 %
b) Strata kontroly nad vrtom – spolu	3	100 %	6,82 %
Výrony	0	0 %	0,00 %
Výron/aktivácia odlučovača	3	100 %	6,82 %
Zlyhanie bariéry vrtu	0	0 %	0,00 %
c) Zlyhanie kritického bezpečnostného a environmentálneho prvku	3	100 %	6,82 %
d) Strata štruktúrálnej integrity – spolu	0	0 %	0,00 %
Strata štruktúrálnej integrity	0	--	0,00 %
Strata stability/plávateľnosti	0	--	0,00 %
Strata udržiavania pozície	0	--	0,00 %
e) Kolízie s plavidlami	0	--	0,00 %
f) Nehody vrtuľníkov	0	--	0,00 %
g) Smrteľné nehody (*)	0	--	0,00 %
h) Vážne zranenia piatich alebo viacerých osôb pri tej istej nehode	0	--	0,00 %
i) Evakuácia personálu	0	--	0,00 %
j) Environmentálne havárie	0	--	0,00 %
Spolu	44		100,00 %
(*) Iba ak sa týkajú závažnej nehody.			

Celkový počet incidentov v EÚ sa zvýšil z 37 v roku 2022 na 44 v roku 2023. Tento rozdiel vyplýva najmä z nárastu neúmyselných únikov ropy aj zemného plynu z 28 na 38. Udalosti súvisiace so zlyhaniami kritických bezpečnostných a environmentálnych prvkov klesli zo 7 na 3. Incidenty týkajúce sa straty kontroly nad vrtom zostali približne na rovnakej úrovni (dva v roku 2022, tri v roku 2023) a dosiahli rovnakú hodnotu ako vo vykazovanom roku 2021. V roku 2023 neboli žiadne incidenty klasifikované ako závažné nehody. Orgány členských štátov spolu s prevádzkovateľmi posudzujú príčiny incidentov s cieľom určiť, či sú potrebné vyšetrovania alebo presadzovacie opatrenia.

6. ZÁVERY

V roku 2023 bolo v EÚ 313 zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu na mori. Holandsko počas vykazovaného obdobia vyradilo z prevádzky tridsaťdva zariadení.

Celková ťažba ropy a zemného plynu klesla z 16 264 ktoe v roku 2022 na 15 518 ktoe v roku 2023 (4,6 % zníženie ťažby v porovnaní s 11 % poklesom v rokoch 2021 až 2022). 70 % celkovej ťažby ropy a zemného plynu na mori v EÚ uskutočňovalo Dánsko a Holandsko.

Komisia posúdila bezpečnosť operácií EÚ súvisiacich s prieskumom ložísk a ťažbou ropy a zemného plynu na mori na základe informácií, ktoré poskytli členské štáty v súlade s pravidlami vykonávacieho nariadenia o podávaní správ. Presnosť analýzy Komisie preto závisí od presnosti týchto informácií.

V roku 2023 vnútroštátne orgány pokračovali vo svojom úsilí o zaistenie vysokej úrovne bezpečnosti operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori prostredníctvom inšpekcií 388 zariadení (v porovnaní so 485 zariadeniami v roku 2022). Počas vykazovaného obdobia neboli hlásené žiadne presadzovacie opatrenia.

V roku 2023 nedošlo k žiadnej závažnej nehode. Celkový počet incidentov sa zvýšil z 37 v roku 2022 na 44 v roku 2023. Nebola hlásená žiadna smrteľná nehoda. Došlo k 49 zraneniam¹¹ a 8 vážnym zraneniam¹².

Na záver vďaka povinným inšpekciám a prijatým opatreniam vyžadovaným podľa smernice o bezpečnosti na mori boli výsledkom práce orgánov členských štátov opäť bezpečné operácie prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori.

V záujme zachovania vysokej úrovne bezpečnosti Komisia naďalej úzko spolupracuje so skupinou orgánov Európskej únie pre prieskum ložísk a ťažbu ropy a zemného plynu na mori (EUOAG). EUOAG presadzuje najlepšie postupy bezpečného vykonávania všetkých operácií a pomáha vnútroštátnym orgánom zastúpeným v skupine.

¹¹ Poľsko, Grécko a Taliansko – jedno za každú krajinu, Rumunsko 3, Dánsko 25 a Holandsko 12.

¹² Taliansko a Holandsko – jedno za každú krajinu, Dánsko 6.